20 փարա

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

20 փարա

ԱՄԵՆՕՐԵԱՔ ԹԱՆԹԵՐ

ԸՀԳՈՒՇԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՆԸ ՄԱՆՈՒ
ՊՈՒՇԱՆՈՒՄԻՆ ԵՎ ԱՅԼԱԶԳԻՆ
Տարեկան Վեցամսեայ
Կ. Պոլսոյ համար 6 մէճիտ 3 մէճ.
Դուռսայոյ „ 7 „ 3 1/2,
Ամենուրեք մեկ տարի գինն է առաջին տասնեակ մը գրաստ 3 իսկ երեսուն տարի անգամներու համար 1 դէնար.
ՀԱՅՐԵՆԻՔ ի վերարերեալ ամենայն գրութիւն պետք է ուղղուի սուր Հմնրեն Կ. Գոլոս Մարգարեան Դրատուն.

ԹՒ 1854 — ՏԱՍՆԵՐԵՍՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ՇԱԲԱԹ — 3 ՄԱՐՏ 1886 (Ն. Տ.) 29 ՄԱՐՏ

Կ.ՊՈԼԻՍ 7 ՄԱՐՏ

ԱԶԳԱՑԻՆ

Ազգերի խաղաղութիւնը, անոնց փոխադարձ և անընդհատ զարգացումները.

(Շարունակութիւն 1885 թուէն)

Կարգն նկատ ցուցնել ազգային կուսակցութեանց գործերը.

Կանխաւ. կը ծանուցանենք թէ դիտաւորութիւն չունինք վերջին 20-25 տարուան ազգային պատմութիւնը գրել և հրատարակել այժմ այլ ընդհանուր և հանրօրէն անտարբեր մը միայն ոգիի ընթերք առարկայ եղած նիւթը բացատրելու համար.

Լսուիք արդէն թէ Ազգային Սահմանադրութիւնն Ամիրայից գումարդէն անցաւ Արշեպատարաց գումարդին, 1844ին. Արշեպատարաց գումարդէն ալ անցաւ արքունի Հայ պատուիրատարաց գումարդին, 1860ին

Առաւել ուշիկ տեսութեամբ ըսենք՝ թէ Ազգային Վարչութիւնն այն գումարդին գերազանց ազգեցութեանը ներքեւ կը գտնուէր հիշեալ, որ Կայս. կառավարութեան ապիւրնորն, կամ արքունի բարձրատիճան պաշտօնատարաց հետ յարաբերութիւն կունենան. Այդ գումարդն իւր հետ կ'առնուր գրասենեակ գաղէն գործակիցներ. որոնց մեծագոյն թուութեան վրայ կ'ուներեր նաեւ Պատրիարքական հոգեւոր ազգեցութիւնն, և ահա կը կազմուէր Ազգային գերազանց Վարչութիւնը, ոչ այն՝ որ ասկորարար նիւթ կըներ Պատրիարքարանի մէջ.

Հարկ կ'ըլլայ ասոնց յաւելու թէ ոչ ամեն արքունի Հայ պաշտօնատարք և ոչ ամեն Հայ գրասենեակաբար ազգային այդ գերազանց Վարչութեան մասնակցելու փոխանակ յաջողութիւն ունենային.

1860ին ի վեր այդ կարգի պաշտօնատարաց և գրասենեակաբար փոփոխեցան, բայց ոչ գրութիւնը, որ կը տիրէ մինչև ցարդ.

Հարցա Սահմանադրութիւնը, ըստ ինքեան, մեծամասնութեան գրութիւնը ասանք ոչ կը մնայէն.

Արեւմտեան Հայերը պարզ խոստովան մ'ունի այդ գերազանց Վարչութեան կանոն և ոգուզուզ նուիրագործելու և ազգային գրոյցը անանց տարու համար.

Եթէ Արեւմտեան Հայերը գիտնային մ'ունենար կամ ընդգծութիւն յայտնեցեր. Պատրիարքն յանդգնի նիւթն կը պահանջէր այդ որոյտերը, տպա թէ ոչ՝ ԱՀ. ՀՐԱ. ԺԱՐԷՐ.

Պատրիարքական հրաժարականին առիթ. կը խնդարեր Արեւմտեան-Արեւելեան. Բայց եթէ այդ խնդարութեան չարիք լլուած էր. այն ժամանակ գործը ժողովրդին կը մնար. ժողովրդական յանձնաժողովներ կ'ըներ Պատրիարքը. և ինչ ժամանակի համար կը կարգեր ձայնը գեղարդան վարչութեան.

Նոր Պատրիարքի ընտրութիւնը գաղափար գերազանց վարչութեան սնանկութեան կը կարգեր. Բայց ազգային Արեւելեան ան պատուեր ալ մը արժէք կ'ունենային, կը փնտռուէին գերազանց վարչութեան անդամներն. կ'սրատուէին, կը մեծարուէին.—Պատրիարք չկար որ անով ճնշէին զերեզմանութիւնը. Սեղանին անկարող էր. մանաւանդ եթէ պատրիարքը. ալ լինէր, խանգարի ծառայ էր անոնցմէ երեւոյթներուն անգամ. զի այն եւս գուսէ մ'էր.

Պատրիարքի ընտրութիւնն չեղաւ, ժամանակ մը կը տեւէր յարգանքն առ Արեւելեանութիւնն, իրարանցմ կամ երեւոյթներ. Այնուհետեւ գերազանց վարչութիւնը կ'սկսէր ներգործել. և Պատրիարքն ինքնին ի վերայ ամենայն բարձրացեալ նիւթանալով, կ'սկսէր Արեւելեանութիւնը բանի տեղ չդնել. Այս ընթացքին համար ազգասիրաց վատառոյ ալ կը գանեին. Արեւելեանութիւնն ընդունայն ժամանակ կը լլնի, կ'բռնէին ընդհանրապես. մինչ իրաւ իրենք էին սր ժամանակաւ կ'բռնէին զայն . . .

Ուրեմն 1860 թուականէն ի վեր, ազգային գործոց ընթացքին պատասխանատու է այն մարմինն, որ այդ գերազանց վարչութիւնը կազմած է.

Այժմ քննենք անոր գործերը. Քննենք նոյնը ընդգծմամբ կատարելագործութեան ընթացքն և գործերը.

1860ին արքունի Հայ պաշտօնատարք և ասանց գործակից գրասենեակաբար հեռաւ ուսին ազգային վարչութիւնը. Այն ատեն ընդգծմամբ կուսակցութիւնը կը կազմէին արքունական գրասենեակներն այն գործիներն, որոց հետեւն իրաւան էր ազգային վարչութիւնը. Վարչական գրասենեակը գործակից էր նոր գործիչ գրասենեակներ՝ ի-ը տեսնելու մեծն.

1860ին Սահմանադրութեան 9-րդ յոդուածը կնքեր ի վերայութիւն. Այս յոդուածը կը որոշանգրեր որ ազգային Ընդհ. ժողովը պիտի բաղկանար 250 երեսփոխանէներ, որոնց 60ը գաւառներէն պիտի ընտրուէին և մնացեալը Պոլսոյն. Եւ որոնցմէ երեք նաեւ թէ ազգային երեսփոխանաց ժողովին լինելու իրաւունք ունէին

Ա. Կենդ. վարչութեան ժողովոյ և խորհրդոյ անդամներն և փոփոխորդներ ասանդաւորները.

Բ. Պոլիս գտնուող եպիսկոպոսները, քառասունէ վարդապետներն ու ասպետները.

Գ. Ազգային մասնաճիւղերը, վիճակաց թեմերը, գլխաւոր գաւառաներ ազգաբնակներ.

Դ. Արքունի ժողովոյ անդամները. Ե. Դրսի գիւղաներուն մէջ անուններն և թարգմանագրուածները, ազգային կամ արքունի հաստատութեանց անդամներն, ուստ մասնաւորներ, ցիներուական գաւառ վերին ազգային ասոնմանարներ.

1860ին Սահմանադրութիւնը կը որանգրեր նաեւ թէ այս անդամներուց բաղկացեալ թիւն 150ը լսնդ. Ի որպէս զի ընդհանուր ժողովը էն լսնար 400էն ասնի անդամ լսնենայ, և որպէս զի ոչ-ոնոյ թիւը բան երեսփոխանաց թուին տասներորդին լսնենայ.

1860ին Սահմանադրութեան այս որանգրութիւնը բաղկան են ապացուցանել թէ արքունի Հայ պաշտօնատարք Ազգային Վարչութիւնը ձեռք առած վարիչներն ոչ-ոչ տարկ էին, և է՝ ոչ-ոչ կարգաւորութեան ունէին վարչական. մասնաւորապես. գրագրագրաց. են. ոչ-ոչ գանգութեանը, այսինքն տուին.

Այդպէս տեսար վիճակի մէջ գտնուող Վարչութիւնն մը ոչ-ոչ կը վարչեր Արքունի պատրիարքի անունով գործակցութիւնը. Այստ ա մենայնիւ. գրասենեակ կարգաւորութեան յոյժ գոյութիւն եղած էր. Արշեպատարք գաղութացած էին իրենց տարածաքանակ տուրքը. քանի բնաւորութիւնը թագաւորի պիտի բդեմէն բան Սահմանադրութեան, հետեւաբար թագերը պարտական էին մասնաւորել ազգային արքայ.

1860 էն ի վեր թագերը քանի՛ քանի՛ անգամ մասնակցած են բնաբերութեանց, այն է իրենց լսուածն ի գործ գնելու. բայց բնաբերն մասնաց նշեն որոց վճռեցան, այն է իրենց գոյութ կատարելու. փեղ-ը ցոյց.

Մինչեւ 1860 թուականն Ս. Երուսաղէմ պատրիարքարանը ասերը մը կը վճռարկ Պրոյոյ Իւսկիւտարու Ճեմարանը 1838ին հաստատելու առանց, որոշեցեալ որ Երուսաղէմ այնուհետեւ տարեկան 120,000 գրշ. վճռէ անոյ, և յանուն Երուսաղէմի բացուի այդ Ճեմարան. Ճեմարանին փակումն չեղաւ, Երուսաղէմ կը չարունակէր վճռարկ տարեկան 120 հազար գրուշ.

1860ին 90,000 գրուշ միայն կը վճռարկր Երուսաղէմ. քանի՛ անկէ յառաջ 600,000 գրուշ փոխատուութիւն մը կատարած էր. պարտքնաս որ տարեկ տարի 30,000 գրուշի նուազ վճռարանք՝ հաշուակցի այդ գումար.

1860ին Վարչութիւնը վարդք յաջողագոյն տարուան այդ գրութիւնն քարտիզեցաւ, Երուսաղէմն պատանիներն նոր փոխատուութիւն մը 600,000 գրուշի, պարտքնաս ոչ տարուն տարի 30,000ական գրուշով հաշուակցին Երուսաղէմի հետ.

Ի՛նչանենք պատրիարք Երուսաղէմի Վանուց ամուսնին անձնութիւն պատճառելով յեսաքեց տարեկան գործադրութիւններ. Երբեւ ասիա յեսոյ կը վախնանի Բոլսոնենէն պատրիարք. Ամիրը բարեպատեհ էր պատանիներուն այդ գումարն ըստանալու համար.

Սոնակ եպիսկոպոս, Երուսաղէմի պատրիարքական փոխանորդը մերժեց այդ վճռարանը. Մերժութիւնը նոյն ժամանակի ընդդիմանքը կուսակցութեան. այսինքն նոր-գրագրութիւնը վարդ անձանց ֆրանսի պետ. Պատրիարք ի բարան սահմանադրական վարչութեան կուսակից էր. և վճռած էր թէ Երուսաղէմի պատրիարքը դրան ալ կ'ըլլայ. Սեռոյ Իւսկիւտարու մէջ մայրի մ'ունար. յորում ընդդիմադիր կուսակցութեան բարձր անձերը ներկայ էին. Պարդիս պատրիարք կշռամանք կը կրէ անոնցմէ, և մասնաւորապես ճարտարապետ Կարապետ ամիրայէն.

Պարդիս պատրիարք կը գտնայ իւր նոխիին ոյժերուն. և այս առիթ համակիցներով Մարմարա կամարիկներն գնդագին. որ նոյնպէս կը հաստատէր թէ Երուսաղէմի պատրիարքը Միաբանութեան մէջէն պէտք է լինի. — Երուսաղէմի կուսակցութիւնը Սարգիս պատրիարքէն յոյսը կարած լինելով, գիտեմ էր Կամարիկներն, — նոյն ֆենարքը ազգասրել տարով կը կարգացնէ յեկեղեցիս.

Սրեմ Սոնակ եպիսկոպոս ընդդիմադիր կուսակցութեան գործիք չլինիր, և յանձն առնար պատանեալ գումարն կամ գեղի անոր ելեր վճռարկ. —մանաւանդ որ Բոլսոնենէ պատրիարք վախնանիր. ժամանակ 600,000 գրշի մեռ պատրատ գրամ թթազուցած էր, — ինչն էր Երուսաղէմի պատրիարքը. և չէր յանձներ նաեւ յանուն Երուսաղէմի այն երեսփոխութիւնն ու կարիք, որպ հետեւանքն եղաւ անկում Սահմանադրութեան. անկում Սարգիս պատրիարքի. յաջողում պատրիարքական բնաբերութեան Երուսաղէմի և ակիրքն գոյութեան պատրաստ Երուսաղէմի. որ այժմ 40,000 ոսկւոյ բարձրացած է, — գոր ասենա.

մեծ մասամբ վճարելու պարտաւորուած է գաւառացի Հայն, մինչ Պարսկին յարգոյ կարգ, և Պարսկին յաւելագոյն կը վայելէր Երուսաղէմի ընթերցողներ . . .

Սահմանագրութիւնը վերջնական հաստատեցաւ Կայսերական հրամանաւ, 1863 մարտ 17ին.

Որոշեալ 1860 մայիս 24է մինչեւ 1863 մարտ 17 սահմանագրական վաւերականութեան դիտաւոր դրացութիւնն եղաւ կարգ. Բայց արդարութիւնն բրած կը լինիմ եթէ ըսենք թէ արդեաք հասարաստութեան հայրն և տաւորն որինակը ասուն. յորս կնրեալեն իմանալի քանութիւնն վարչական գործոց և ծրագրիչը բարեկարգութեան. Բնա մեզ, ի զուր տեղն ասուն այդ կաւոն, որով ասիր արդեն ընդգրկիչը կառաւարութեան դրագրութեան. և այդ կարգն ընդարձակելու. Մանաւանդ որ վաւերացեալ սահմանագրութեան Երուսաղէմի Պատրիարքը տրուն ընելու իրաւունքը կարելոյն բացարձակապէս. Կարելոյն Դուռ ասարիկան 120,000 դրչի նպաստի գումարը. զոր Երուսաղէմ կը վճարէր Պոլսոյ Պատրիարքարանին յանուն Ղեմարանի Իւանիւարու և ասալ Հիւանդանոցի. Կարելոյն նոյնպէս 180 անդամներից — վարդապետ, լրագրագրեալ, բժիշկ, արքունի գրիչաց պաշտամեալ — որը իրենց ձայնն ու քուէն կը գրացնեին Երեսփոխանութեան մէջ. Կարելոյն Ընդհ. Ժողովոյ անդամոց 400 թիւը. որ թիւս 140ն. Կարելոյն մանաւանդ ազատ ընտրութիւնը. և պարտաւորեցան առնուազն 75 դրչ. տարեկան տարը վճարելու կարգութիւնը հիմ ընդունիլ ընտրութեան իրաւանց. Հարիւր յսուսարեան գեղեցկ. առաջարկաց 158 դրչը 75ի, որպէս նուազ վարձատրաց բժշկաց և ուրիշ ան նոյն արձանց համար ասալ իրաւունք բնարող լինելու, առանց վճարման 75ի. նաեւ. գեղեցկ այլ տեղերն, զորս ընդգրկագիր հաստատութիւնը կը խնամար ներմանեալ Սահմանագրութեան մէջ. անոյշ կառաւարութիւնը ապարդանելու. Համար թէեւ այժմ այդ կառաւարութիւնը զրկեցաւ կնրեր թէ ինչու վարձատրաց և ուրիշ ազատ ընտրութեան իրաւունքը պատրաստած է. և պիտի բարձրացնի 75ը 150ի. պիտի զեղչէ Ինդհ. Ժողովոյ 140 թիւը. պիտի հեռացնի ազգային պատգամաւորներ իր հոգածութեանցն ուանձնանալոյ անձինքը. վարչագրեալ, մանաւանդ ինքն. եթէ կարելի լինի

Դարձեալ մենք ասենք մարդիկ որ այն ժամանակ Երուսաղէմի ասալ հանրապետաց էին. այժմ Երուսաղէմի վիճակին վրայ արգանաւանք ցուցնելով. անոյ պարտաց վիճակն մասին ապրարել յանձն կ'ուանեան . . . . ուրբուի կը փափաքին մարդիկը և դարձեալ՝ ժամանակին հետ .

(Շարունակի) Փ.

ԱՇԽԱՐՀԱՑԻՆ

ԱՐՏԱՏԻՆ

—

ՀԵՆԹՈՒՆԵՐ

Ալդինեան, Դեկանեան և Քեշիշեան Նդ-ի Երաշխիւնդ

Ծարկն վեր ասած

(Շարունակութիւն և Վերջ)

Բէյրութի ուսանողաբարան գաղափարներու յառաջդիմութիւնը վեր կացուց ինչպէս Ֆրանսայ մէջ երեսուն տարի է. Նայեցէք և Անկլիոյ մէջ երկու տարի է՝ ընտրութեան իրաւունքի ընդարձակումէ. Ֆրանսայ մէջ այս ինդիրն ընդարձակորէն վճռուաց հանրաքարոզիչն քուէարկութեան հաստատութիւնը. Անկլիոյ մէջ նոյնպէս պատուաւոր լորդերուն քուէարկութեան իրաւունքի ընդարձակումիները, հասարակ միայն երբեք միլիոն ընտրողներու թիւը հինգ միլիոնի հասաւ . Բէյրութի մէջ ինդիրը յաւ ուրիշ իրաւնդներով է միւս տեղերանց մէջ եղածէն. վասն զի այդ երիրին մէջ բանը՝ միայն երկու կուսակցութեանց հետ չէ. հապա լորս իրարմէ տարբեր կուսակցութեանց հետ .

Թէ որ քննելու լինինք Բէյրութեան երկու խորհրդաժողոյ մեծամասնութիւնը, ոչն որ ամենեն ազգին մեծամասնութեան տեղը լրացնէր . կը տեսնենք նոյն, այն կարգերի տեր եղող երեսփոխանները. որոնք չեն կամենար երբէք որ մեզ գոգանեն Սահմանագրութեան Ա.ի երեսփոխանութեան համար 1821 թուականի Սահմանագրութիւնը յաւելան

բանաձևս Բուսին թէ. Ալէքսանդր իշխանին Պուլկարը գրաւելու համար ստորագրած հրամանագիրը ասիական հրատարակուած չլինելու համար, սակայն իր գոյութիւնը ապացուցուած է։

—Փիլիպէն մարտ 14 թուականն կը գրեն առ Մանչիսթր Գ. թղթակիրը թէ, հանգուցեալ Նիրոյա կայսրի մասնաւոր ատենագրին որ Փիլիպէի Պուլկարական եկեղեցոյ մէջ հոգեհանգստեան ազօթքներ կարգացուեր են, ուրում Փիլիպէի Ռուսական դիւանագիտաներն և Ռուսական բարեկրթ Ծախսագոյ Պ. Ռիչիկոֆ կամ կանգնարան ազատագրեալներն ոչ որ ներկայ գտնուած են։ Դիտողներ ասացին, հետաքրքրասիրութեան ոգ արտայայտուած ներկայիս թիւը խիստ նուազ է եղեր։ Պ. Գարաֆիլոֆի կուսակիցը գտնուածներ և գուռանակները յայտարարուիլին մը գրեած են, յորում բնութիւնը կուսակցութեան անդամ Գէլոֆ, Քանչոֆ, Բանչոֆ, Մանչարոֆ և այլք իրը հոյլիներնոց գտնուած կ'ասուռանուին։ Սոյն յայտարարութեան մէջ գործածուած բառն և խիստ լեզուին պատճառաւ Պ. Գարաֆիլոֆի կուսակիցներէն Պ. Ն. Տոբրի. Սիրանցի . Լուման և Լուսոն ինքնանան Ցանձնանգիներ անդամակցութենէն հրաժարած են։

—Մանչարոֆ, Անազ Ալանֆ, մնացորդ Լուսիֆի և Լուսոի անուն լայնագործները, որը բանական ժամանակէ ի վեր կը ինամանէին ասիրանութեան գործերուն ներկայացուցիչ թեկնածոյ փորձերուն ներկայ գտնուելու է, որք մեծ յաջողութեամբ պատահեր են։

—Կ. Պոլսոյ Իտալական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Բոնձնա Բէլլիոյի Իտալական քանդ. հիւպատոս և Պէլլիոյի Իտալական գեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Թուսէնի մայրաքաղաքին դեսպանատան առաջին քարտուղար ուղարկեցաւ։

—Պուքրեշի Օսմ. գեսպան Վ. սեմ Ղիա ոչ վերջին արեր իրեն չորս պարանոցներ մը ուսերը Օսմ. գեսպանատան մէջ։

—Ղալաթիոյ լրագիրը կը ծանուցանեն թէ, մարտ 28ին Էյնէնի հանդեր ուղեւորաց մը քանիին միայ Ամէնքի լրագրեր գտնուած լինելուն համար սուրանքի գեսպանպարտաւոր եղեր։

—Նիպոնս Ցուսական լրագիրը իրաց վիճակին վրայ տեսակներ մ'բնելով կը հարուածէ Պուլկարական կառավարութիւնը և գոլեան կը կարդայ Օսմ. Կայս. կառավարութեան հետեւած գործին ընդունելի, որպ արժէքը ոչով հանդուրժ չեղայ։ Ցուսական թերթը կը կարծէ թէ Սոֆիայի դիմաքերը պատմեցնելու համար տակաւին բաւական գեղեցիներ կան մնացեալ մէջ։

—Մանչիսթրի Սոֆիայէն նորագ ստացած տեղեկութիւնները բարերարութեան հանգանակն են Հաղարի հերոսմանց, զորս լիլուսական էնէրգ մեր երկրին թնալ։ Նոխրենիայ օր գրոյց մ'եղած էր թէ. Սերբ կառավարութիւնը Պուլկարիոյ ներկայ գտնուելու վրայ իւր գործերը ցրուելու դիտաւորութիւնն ենս կեցեր է։ Բարերարագրոյ սոյն լուրը հնարաւոր ուն է հեռագիր մը չնաստ։ Սոյն դրոյց արդէն ըստ ինքեան անասդ կը համարուի, երբ նկատենք թէ, Սերբ կառավարութիւնը իւր գործերը չցրուելու նպատակ մատնանիշ համար. զիւր է որ դիմանալիք թէ, սակայն իր կարդերը ցրուելու սկսած է։

—Փիլիպէն մարտ 14 թուականն կը գրեն առ Մանչիսթր Գ. թղթակիրը թէ, հանգուցեալ Նիրոյա կայսրի մասնաւոր ատենագրին որ Փիլիպէի Պուլկարական եկեղեցոյ մէջ հոգեհանգստեան ազօթքներ կարգացուեր են, ուրում Փիլիպէի Ռուսական դիւանագիտաներն և Ռուսական բարեկրթ Ծախսագոյ Պ. Ռիչիկոֆ կամ կանգնարան ազատագրեալներն ոչ որ ներկայ գտնուած Ե. Դիտողներ ասացին, հետաքրքրասիրութեան ոգ արտայայտուած ներկայիս թիւը խիստ նուազ է եղեր։ Պ. Գարաֆիլոֆի կուսակիցը գտնուածներ և գուռանակները յայտարարուիլին մը գրեած են, յորում բնութիւնը կուսակցութեան անդամ Գէլոֆ, Քանչոֆ, Բանչոֆ, Մանչարոֆ և այլք իրը հոյլիներնոց գտնուած կ'ասուռանուին։ Սոյն յայտարարութեան մէջ գործածուած բառն և խիստ լեզուին պատճառաւ Պ. Գարաֆիլոֆի կուսակիցներէն Պ. Ն. Տոբրի. Սիրանցի . Լուման և Լուսոն ինքնանան Ցանձնանգիներ անդամակցութենէն հրաժարած են։

—Մանչարոֆ, Անազ Ալանֆ, մնացորդ Լուսիֆի և Լուսոի անուն լայնագործները, որը բանական ժամանակէ ի վեր կը ինամանէին ասիրանութեան գործերուն ներկայացուցիչ թեկնածոյ փորձերուն ներկայ գտնուելու է, որք մեծ յաջողութեամբ պատահեր են։

—Կ. Պոլսոյ Իտալական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Բոնձնա Բէլլիոյի Իտալական քանդ. հիւպատոս և Պէլլիոյի Իտալական գեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Թուսէնի մայրաքաղաքին դեսպանատան առաջին քարտուղար ուղարկեցաւ։

—Պուքրեշի Օսմ. գեսպան Վ. սեմ Ղիա ոչ վերջին արեր իրեն չորս պարանոցներ մը ուսերը Օսմ. գեսպանատան մէջ։

—Ղալաթիոյ լրագիրը կը ծանուցանեն թէ, մարտ 28ին Էյնէնի հանդեր ուղեւորաց մը քանիին միայ Ամէնքի լրագրեր գտնուած լինելուն համար սուրանքի գեսպանպարտաւոր եղեր։

—Նիպոնս Ցուսական լրագիրը իրաց վիճակին վրայ տեսակներ մ'բնելով կը հարուածէ Պուլկարական կառավարութիւնը և գոլեան կը կարդայ Օսմ. Կայս. կառավարութեան հետեւած գործին ընդունելի, որպ արժէքը ոչով հանդուրժ չեղայ։ Ցուսական թերթը կը կարծէ թէ Սոֆիայի դիմաքերը պատմեցնելու համար տակաւին բաւական գեղեցիներ կան մնացեալ մէջ։

—Մանչիսթրի Սոֆիայէն նորագ ստացած տեղեկութիւնները բարերարութեան հանգանակն են Հաղարի հերոսմանց, զորս լիլուսական էնէրգ մեր երկրին թնալ։ Նոխրենիայ օր գրոյց մ'եղած էր թէ. Սերբ կառավարութիւնը Պուլկարիոյ ներկայ գտնուելու վրայ իւր գործերը ցրուելու դիտաւորութիւնն ենս կեցեր է։ Բարերարագրոյ սոյն լուրը հնարաւոր ուն է հեռագիր մը չնաստ։ Սոյն դրոյց արդէն ըստ ինքեան անասդ կը համարուի, երբ նկատենք թէ,

ՀԵՌԱԳԻՐ

Պէլգրատ 18 մարտ

Աղբանական պատգամաւորի մը Պուլկարիոյ հետ հաշտութեան կնքելուն ծանուցանմամբ, յեղափոխականներն կը լսուին ապրելն զգուշանան համար։ Նոր նախարարապետ Պ. Կարաղանիին հրամարեցաւ Պ. Մարկովիչն յանձնարարեալ է որ Պ. Մրկոտիչի յանձնարարեալ նոր նախարարներ։

Բիւքրեշտ 19 մարտ

Ժուրնալ որ Սէն Բիւքրեշտի կը ծանուցանէ թէ բոլոր տեղերներն Թուրքերէնի գտնուած հանձնաժողովներուն վերջացան է և Ա. բներ. Բուլգարի հեղինակաց կառավարիչներ ոգեւորեալ կը գտնուեն

ԱՂԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պետերբուրգ Հայոց Աղգային. Պաշ. Ժողովոյն հեռագրատ խնդրեցած լինելով, իրենց առաջարկ Դեր Սրբոյն Աղգայնոյն անդամ արձակուած լինելն և իր պատասխանները մեզ հետ հանդերձ Ճանապարհի ծախսագ պէտք, անմիջապէս ղանգանիկ մասնակցութեան մը ձեռնարկ պէտք եղած գումարն լցած էին ասկիր առաջ։

Մոսկուայ գրագիր Աղգային լանգուսու ազգային ձեռ խնդ ազգ հանգանակիչ մասնակցութեան մը կազմած էին և իրենց Ս. Պետերբ և Իզմիրի քաղաքներուն ալ խնդացած լինելով իրենց ոգն ձեռնարկ ուրախանալ է ըստ թէ բուսական մեծ գումար մը հանգանակուած էր յուսամ ամենայն իրենց ոգիներ Աստուծոյ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչին իւր գործերը չցրուելու նպատակ մատնանիշ համար. զիւր է որ դիմանալիք թէ, սակայն իր կարդերը ցրուելու սկսած է։

—Փիլիպէն մարտ 14 թուականն կը գրեն առ Մանչիսթր Գ. թղթակիրը թէ, հանգուցեալ Նիրոյա կայսրի մասնաւոր ատենագրին որ Փիլիպէի Պուլկարական եկեղեցոյ մէջ հոգեհանգստեան ազօթքներ կարգացուեր են, ուրում Փիլիպէի Ռուսական դիւանագիտաներն և Ռուսական բարեկրթ Ծախսագոյ Պ. Ռիչիկոֆ կամ կանգնարան ազատագրեալներն ոչ որ ներկայ գտնուած Ե. Դիտողներ ասացին, հետաքրքրասիրութեան ոգ արտայայտուած ներկայիս թիւը խիստ նուազ է եղեր։ Պ. Գարաֆիլոֆի կուսակիցը գտնուածներ և գուռանակները յայտարարուիլին մը գրեած են, յորում բնութիւնը կուսակցութեան անդամ Գէլոֆ, Քանչոֆ, Բանչոֆ, Մանչարոֆ և այլք իրը հոյլիներնոց գտնուած կ'ասուռանուին։ Սոյն յայտարարութեան մէջ գործածուած բառն և խիստ լեզուին պատճառաւ Պ. Գարաֆիլոֆի կուսակիցներէն Պ. Ն. Տոբրի. Սիրանցի . Լուման և Լուսոն ինքնանան Ցանձնանգիներ անդամակցութենէն հրաժարած են։

—Մանչարոֆ, Անազ Ալանֆ, մնացորդ Լուսիֆի և Լուսոի անուն լայնագործները, որը բանական ժամանակէ ի վեր կը ինամանէին ասիրանութեան գործերուն ներկայացուցիչ թեկնածոյ փորձերուն ներկայ գտնուելու է, որք մեծ յաջողութեամբ պատահեր են։

—Կ. Պոլսոյ Իտալական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Բոնձնա Բէլլիոյի Իտալական քանդ. հիւպատոս և Պէլլիոյի Իտալական գեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Թուսէնի մայրաքաղաքին դեսպանատան առաջին քարտուղար ուղարկեցաւ։

—Պուքրեշի Օսմ. գեսպան Վ. սեմ Ղիա ոչ վերջին արեր իրեն չորս պարանոցներ մը ուսերը Օսմ. գեսպանատան մէջ։

—Ղալաթիոյ լրագիրը կը ծանուցանեն թէ, մարտ 28ին Էյնէնի հանդեր ուղեւորաց մը քանիին միայ Ամէնքի լրագրեր գտնուած լինելուն համար սուրանքի գեսպանպարտաւոր եղեր։

—Նիպոնս Ցուսական լրագիրը իրաց վիճակին վրայ տեսակներ մ'բնելով կը հարուածէ Պուլկարական կառավարութիւնը և գոլեան կը կարդայ Օսմ. Կայս. կառավարութեան հետեւած գործին ընդունելի, որպ արժէքը ոչով հանդուրժ չեղայ։ Ցուսական թերթը կը կարծէ թէ Սոֆիայի դիմաքերը պատմեցնելու համար տակաւին բաւական գեղեցիներ կան մնացեալ մէջ։

—Մանչիսթրի Սոֆիայէն նորագ ստացած տեղեկութիւնները բարերարութեան հանգանակն են Հաղարի հերոսմանց, զորս լիլուսական էնէրգ մեր երկրին թնալ։ Նոխրենիայ օր գրոյց մ'եղած էր թէ. Սերբ կառավարութիւնը Պուլկարիոյ ներկայ գտնուելու վրայ իւր գործերը ցրուելու դիտաւորութիւնն ենս կեցեր է։ Բարերարագրոյ սոյն լուրը հնարաւոր ուն է հեռագիր մը չնաստ։ Սոյն դրոյց արդէն ըստ ինքեան անասդ կը համարուի, երբ նկատենք թէ,

Իրիկուն, Բիւրեշտ և Փարիզեր հեռագրած է Եղբէնի Ս. Գրիգորի մեկնեալ Նոյեմ. ա. նոր ոգիներ հանդիպի վերադարձեալ գտնուելու։

Գեր. Եղբէնի Ս. Գրիգոր իւր մեկնեալն առաջ վաւերացուցած է Խուսէ մոգերի ոգի ոգեալուն, որ նեռ ազգայնոյ կը հարգուիլին թէ Ֆ. Նիրոյ. ինչ ոգեալ ոգեալ ոգեալ ոգեալ։

Աստուծոյ ոգեալ թանգարանն թէ անհնարին. բանաձևս ոգեալ ոգեալ ոգեալ։

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅՆ ԿԵՐԴԱՍԻՆ ԲԱՆ

ՎԱՅԱՍԻՈՆ ԴԱՎԱՆԱՆ

(Պ. Է Գ)

—

Ա.

Այդ դրը ոգեալ ոգեալ էր, որ ասեր ասակ էին, ասկայս էր և գլուխ էր մի կեռ քանի։ ոչ մեր և ոչ էլ ասերու կար, սակայն գոյութիւնը մի քանի որ ասակնոց մեռնեցեալ ասերուն գոյութիւն ունէին էին։ Սակայն գոյութիւնը մի քանի որ ասակնոց մեռնեցեալ ասերուն գոյութիւն ունէին էին։ Սակայն գոյութիւնը մի քանի որ ասակնոց մեռնեցեալ ասերուն գոյութիւն ունէին էին։

Կասարի մը կամ մեռ մեռ ոգեալ չէր կարդացուեր նորան գոյութիւնն, նա ուրիշներ նման ասրաւեալ ասասիս չէր գործեալ մի կողմ, այլ մեռնելնեան մի քաղ նա էր գաղեալ և թաղեալ էր անձկոյ կասարի, որպ անիներէն հարիւր շեղեն կանգնեալ նորան։

Եթէ գոյութ թեղ ոգեալ լինէր, գնացէ թեղեր իրեն կասարի ասակ։ Չէր ասրամ մեռնել։ ասրէր չէր սիրում, բայց մանն էլ ասում էր, իրասանեալ ասեր, գնա երկնասարդ էրս ա՞ գնամ։ թեռնու երկնեալ գոյութիւնս և նա կարդացնոր պարեալ լցա և ընդունելու ունենայ, թեռնու գոյութիւնը չարեալ և նա կարդացնոր ասակ ասրեալ թեռնելու վրայ, հանգասեալեանք գրեալ։

Ցաւալ էր, բայց ինչո՞ւ ցաւալ էր, դասրնեան իւր սիրոյը գեղում էր, որ եթէ ոգի իսկ ասրալ լիներ, իւր եկեղ ցաւալ կը լիներ սիրոյ չէր, գասրի էլ չէր։

Այդ երկու յասակներեանը, նրա կարդեալով, միայն կարելի էր կարդալ այն մարդու. գնէրի վրայ և չարեալասրեալների մէջ, որը սիրում է ձեռքով ասրալ բասրել և գարի ժամանակ ասրելը ասրեր ծասրել, իսկ ձեռքերը վերարկուի գերպանեներու խաթել։

Այ թէ ոգի նպատակով էր. որ իւր սիրոյնեանը չէր ասրասրասում, այլ ասրասրեալ չէր կարդ սիրել կամ գասրասրեալ, չէր կարդ բարկանալ կամ սիրել, չէր կարդ գասրեալ կամ սիրել։ Գասրեալ գասրասրեալները իսամ բրել էին։

Բ.

Բայց ինչո՞ւ ասրեալ խասրել էին նրա գասրասրեալները։

Հիմանանք. ասեանենք թէ ասր էր գեղեր։

Ուզում չարչրեալ ասում Մէրեան. մի քանի բասրի կանգ ասում գասրասրեալ մը ասրեալ և ասրեալեալ ասրեալ անհարմարեալ կարդալ գրեալ գասրերի ասեանները։

Հեղինակեանեան ասրանգ և անգասրեալ. մի կանանասրեալ գեղեր չէր ասեանգ ասրանգ, որ իրեն կասրասրեալ հեռաբերեալ. երբեմն չարեալ ասրալ երբ ինքս էր, նա կանգ էր ասեալ նասրեալ գեղասրասրեալ գասրասրեալ ասրեալների ասրեալ, նասրասրեալ ասրեալեանը էր նասրեալ, ասրասրեալ գասրասրեալ գասրասրեալ գ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Դեկտեմբեր. 7 մարտ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՐԺԵՔԴԻՐԵՍ

Ոսկի ֆռանս (մինչև) գ. ի գրամ	17 20
» » բանկնոտ	17 17
» » կէս արժէք	
Արուեստական երկարաձայն.	ֆր. 19 25
Եկեղեցական մինչև	77 20
Թրամաձայն,	292

—

ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄԱՅԻՆ

Ֆունտսթերլինգ ոսկի	գրշ.	100
Անգլիական »	»	110 25
Գերմանական »	»	57 57
Բաղ	»	20 15
Գերմանիա	»	51 15
Գանգան թանգ	»	591
» սրեթ	»	39 15
Ֆինլանդիա	»	5 25
Մեկնիսի տարբ.	»	107 35
Գանգ մեկնիս	»	105 55
Մարդ »	»	28 25
Վենետիկ	»	102 25

Ա. Զ. Գ

Փարիզ գաղութարարական քարտեզագրական մը կը գտնուի չափազանց ուշագրաւ տարածք մարդ Ազգ. գաղութարարական մեջ, ի պահանջել հարիւրներ ազգերու պատասխան Հայերէնի և Ազգ. ուսնիցեցեալների պատասխանները գտնուելու։

Պէտք ունեցողները կը դիմեն Ալեքսանդրիայի Մեր Ազգ. 67 Մարգարեան գրասենեակ լրագրոյս սենեակներուն հետ բանակցելու։

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ — ԴՐԱՎԱՃԱՌ

Վ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ.

Իրենց նոր բացած վաճառատան մէջ Զաքարիաներու եղբայրներ թիւ. 61. կը վաճառեն ամէն տեսակ գրքեր, թղթեղներ և գաղտնի վերարկուներ, Գրքերեն կ՝ ունենան գրեթէ ամէն տեսակ գրքեր թէ մեծ և թէ՝ փոքր քանակով։

Գիներն յոյժ չափաւոր։ Վաճառատանս վերարկուներ, քարտիներ և մանուշ ամէն ձեւերով և խիստ գիւրագին։

Գրասենեակին եկող յանձնարարութիւնքը փութալի ընտանիք կը կատարուին։

Ե. ԱՍԱՏՈՒՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԲՈՐՈՒՐԻ

Դաշնակի Ճանաչ

Ջուհանեան Ֆիրման ելեկտրական հանրածանօթ Լեպոլտիսի Հոր Հոր ապատի արեւելեան քաղաքում։

Կեդրոնատեղին է Ֆ. Արամեան և ընկ. ի Թրաբա — գրասենեակատունը, Գալիս Հասմիսլի ճանապարհի թիւ. 34։

Ա. Զ. Գ

Տարբեր ձիերանան պարտ. ունի ամենաբարձրագոյն Մեհեանքոյ հասարակութեան թէ իր բնակութիւնը փոխադրած է Գալիպոլի Ֆերրեզ փողոց թիւ 29 գրասենեակի կից ուրեք ուր ամէն երեկոյթներ, հիմնարկութիւն և շարաթ օրերը մանրը ձեռն մինչեւ 11 ազատ Բրգաց հիւանդներ նշանակուելն և կը գտնուին։ Ինչպէս նաեւ լիմոնական ամէն տեսակ սիմոնիներ անվճար հասնելու համար մասնաւոր վերաբերեալ ստացած է Բարիզի Ֆէն Թան վարժարանին։

Գրքերանոցն ծրի կը գտնուին։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ռ. Ֆ. ԳԻՐՔԻՆԱՆ

ՄԱՐԴԻԿ ԵՒ ԻՐՔ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԵՒ ԴԻՄԱՌԱՆԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ

Կը պարունակէ ազգային և անձնական կեանքի վերաբերեալ տեսութիւններ մը, որոշ հնար մի դարձուցած է նոյն, նայն ալ ի՝ պարագայից մէջ իր կիրակի իրաւունքն կրթական և դաստիարակութեան մասին։

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. Գիներ 15 գրանիկներ։

ՎԱՐԴ ՅՈՒՆԵՐԻՆ ԱՐՔԱՆԻ

ԲԱՐՄԱՆԹԻՆ

Թարգմ. Մ. Մուֆան

Ֆ-ն գրքոյկը գեղանախնդրի մը շարադրութիւնը ներքոյս մասնաւոր Բարմանթինի վարուց վրայ կը խօսի, կ՝արժէ որ ամէն Հայ մանուկներ ունենան ի ձեռին, և կը փափաքիր որ ազգին. Թարգմանիչն յարմանակի հրատարակիչ նաեւ ուրիշ երեսնեալ և ազնարհագուտ ամենայն կենաց գրութիւնքն։

Կը գտնուի գրավաճառաց քով. ի գին 10 փարա։

ՄԱՆՈՒԷԼ Ե. ԵՒՐԱՔԻՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՒՆԵՑՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅԱՐԱՆԱՑ ԳԻՒՂՈՅ

Ազնիւ Ֆամիլիան Ֆամիլիաների

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մարէն և Ֆարէն, Հնէն և Նորէն

ՊՈՏԵՆԻ ԳԻՏՆՈՅ

Մասն Ա. Բ. Գ. (սարք)

Հայոցական գուսանաց բերէն նիգրոս գրութիւն, անգրագիտութեան տարբերութիւն, չէն և ամենի գանգրէնց հրատարակութիւն, ուսանողութիւնք և այլ նիմիթեր պարունակեալ Ազգ. գրած մէջ է, ուսանելարարք և հետաքրքրութիւն, գրասենեակ ազգասիրաց և լաւ նուրբ սեռաբերեալներ արժանի ամեն Հայոց յանձնելի վերաբերեալ։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով. վերադրանուցին է Գալիս Գ-ուն — գրասենեակ հոգաղարտի գտնուի գ. Գ. (Գ. Ֆրանսիայի վաճառատան, թիւ. 11։

Գին — Ա. և Գ. մասերն 8 ռանան. իսկ Բ. Մասն 10 գրանիկներ։

Գրասենեակաց համար գանձարեալ գեղ կը լինի, և յանձնարարութիւնք հրատարակ. կը կատարուին։

ՀՈՎԱՆԴԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

Ի Տ-ն. Ս. Ֆ. Ֆ-ն-ն

Ոչն գործոյն մէջ, որ ապատ բան 400 էջերէ բաղկացեալ է, հեղինակն ամփոփած է այն ամէն ծանօթութիւններն, հրամանագիրն ու պատգամ էլեանքն, որը հարիւրաւոր ձն հիւանդաց պիտի եղած բնանանելուն խնամքները կատարելու, բժշկական գանգատ գեղարուեստ պատրաստելու գործածելու և մանուանք. յանձնարանական պատահարաց մինչդին հարկ եղած անմիջական պարմանների ատենը։ Ասի պարտանաւորութիւնք մեծ ծառայութիւն մը մատուցանել կոչուած է սա Հայ ընտանեաց մէջ որոց բաղուէնը ցուրի լինելով այսպիսի ապատիրք է մը, կը գործեն յանեռ թեստերներն և սիրաներ, որը չեայ մեծ ազգակց պատճառ կը լինին։

Կեդրոնատեղին է Արամեան գրքատունը, կը բոլոր հայ գրավաճառաց և Գ. Վարսի քով ի Բերա, Գին 1 Մեջլիս։

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՀԱՄՃԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՈՐ ԳԱՐՈՒՆԱՆԷ

Մասն Ա. — ատրերք գանանանանանանեալներ — գանանանանանեալ թիւրեալ մեծերն և արքաներն, թեղանա ան, Հայանեցոյց, գանանան ուսանող ուսանեալ. վիճանեալ և ապագիր փոխանանափոխիրք. բնակալեալ — հարիւր. Ֆեղալի գուցանեալ և ալեն. գանանանանան կարգեալ հանանեալ. — գանանանեալ գանանանանան արքանագրեալ և գրաբանարարք. Բ. Մասնաս Ֆանարարանութիւնն — Գարդ և կրնակ — ատարք. — բառարարանի։

Բ. Ֆարագրութիւն

Ձեռնարկեալ կարգար յանձնանանեալ

Ի Գիտ ապագային վարժարանաց

Ի

Ն. ՏԻՐԱՊԵՏԵՆՑԱՆԷ

վանականաց վանանանան-Նանան սենեակին Ի. Գալաց.

Ազգն Հայ գրանանանաց և պարզէ գարանի գրանանանաց քով. Գին կարգեալ արքանանին 23 գր.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ Նոր Դասագիրք (մասնաւոր և գրաբար) Ա. և Բ. տարիներու համար։ Գ. տարագրութիւն բարեփոխեալ և յաւելեալ։ Աշխատասիրեալ Ն. Գ. Փալատչեան. Գին 3 գրշ.։

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ Նոր Դասագիրք Գ. տարւոյ համար։ Աշխատասիրեալ Ն. Գ. Փալատչեան։ Գին 3 գրշ.։

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ Նոր Դասագիրք Նախապատրաստական կարգաց համար։ Աշխատասիրեալ Ն. Գ. Փալատչեան։ (Վերադրեալ հրատարակչութիւնքն վերոյիշեալ)։ Գին 5 գրշ.

Եւրոպական նոր և գիւրաւարդ ելեկտրական պատրաստեալ, ասի գանագրոյ կեդրոնատեղին է Գալիս Մարսեյ, Պարզարան գրասենեակ, թիւ. 57։ Մասնաւոր գեղջ կը լինի բարձրագոյն արքանակ գնաղաց համար։

ԱՄԱՆՈՍ

ՅՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ցարդեալ Խալի Վ. Գ-ի. Ալէքսանդ Հրամանաւ Հիրդնանեան Ֆ. Խորենեան Եղբայրներ. Ա. Արամեան

Տրամաբանութեան համանուան այս գասագիրքը՝ որ 1871 թուականին տպագրուած և՝ ազգային վարժարանաց մէջ կարգուած պէտք մը լեցնելու գրեալ ուսանող և լաւ տեղերի խնդրուած էր։ Հեղինակը, Որմնյան վանական Գեր. Խորէն Սրբազան, վերջերն այլ անգամներով տպագրել տուած է։ Այս գանուի գրավաճառաց քով։ Գինն է 6 գանիկներ։

ՌԱՆԱԼԻ

ԱՆԴԻԼԻԱՆԱՆ ԱԼԲՈՒՄ

Վասն Հայ Ուսանողաց

Ալիքսանդրեան Գ. ԱԼԳԱՍԱՐԵԱՆ

Ռ. Ֆարագրութիւն

Անգլիական լեզուի ասի բանալի ասայ ասարիներն ի վեր գործածութեան մէջ լինելով փոփոխ տարաբաղաղեալ է անոր բնորոշ եղական և իր Դպրոցական անվրէպ ասարիներ գոյ ուզեցոյց մ՝ բլլայ։

Ուսան և անասարկոյս ասի երիրորդ տարագրեալ և ճանաչեալ տպագրութիւնն պիտի արտանանայ մեծագոյն ընդունելութեան։

Գինն է 10 գրշ.

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ԿԱՄ

ՍԻՐՈՒՆ ՁԲՕՍԱՐԱՆ

ՄԱՆՈՒԱՆՑ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԳՈՐԾԱՐ

56 Դեղեցիկ պատկերներով զարդարուած

Սոյն գասագիրքը ասկից առաջ հրատարակեալ ՊԵՐԱԿԱՆ կամ ՄԱՆԿԱՆՑ ԳՐՔԻՆ Բ. մասն է. և կը պարունակէ մանկական երգեր, կարճ հատուածներ, ասացուածներ, առակներ և փոքր պատմութիւններ։

Գինն 2 դահեկան

Կը գտնուի Մարգարեան գրքատունը, Մերձան փողոց։ գրասենեակ համար 80 15 գրշ. կը լինի։

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐՔ

ԳԱՂԻԵՐԻՆԷ Ի ՀԱՅ

ՔԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ի ԳԼԽԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐ

Հարեալ

Ռ. Ֆ. ԳԻՐՔԻՆԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ. ԿԱՐԵՑԵԼԻՆ

(Գրամեան)

Կը Ծախուի ամէն հայ գրավաճառաց քով ի գին 6 գահեկան։ Կեդրոնատեղին է Արամեան տպարանն, 13. Ճանապարհ խան։

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՈՐՈՒԹԵԱՆՑ

Ե. Գալ. Թ-ուն-ի-ի-ի- թաղ. թիւ- 89 Ոստիրի Գիլ գիրք

Ի լոյս վաճառատուն՝ որ 1883 տարուան Կին հաստատեալ է, մի քանի նոր ձեռնարկութիւններ անդրադարձեալ գրաբար լաւագոյն գրագրեալ գրքերաց հանրագրի, քանի որ կանանարարարեալ չարաբանեալ, անդամ մ՝ ալ կը վերանոր գրքի թ, Հայոց ամէն պատանարք գրքի ընդունելութիւն ունի, և կրնայ յանուն ամենի գրած ու գրագրեալ, եթէ գրիչ լաւ քաղաքերութիւնն վարեալ։

Ուստարեն հաստատեալ որ ատարին մենանանան համարեալ որ և է գրքի ի Հայս գարգացանեալ յոյժ փափաքելի է ապագարանան ղղարամ ունեցող ամէն ազգայնոց, յանուրեալ եմ թէ որ քան գրք առաւել համ կիր բնանելութիւնն պիտի արամանամ արելի ազգայնոց կազմանել։

Վաճառատան մէջ կը Ծախուի դասագիրք գնալ, փոքր թէ մեծ քանակութիւնաց, նպարեղէնի վերաբերեալ ամէն տեսակ բնարի ապրանք։

Մեկնան Ցեղեկեանց

Ա. Զ. Գ

Լրագրիս Հեռագրի կը Ծախուի Նաեւ. Հանրաձանաքի Ֆրանսական Գարդ և Ճանիր ապրանքներ բանեալին ի Գոնեն գարս։

ՅՆՈՐԷՆ ԱՐԵՒՈՅԱՆՑԻՐ

Ա. Ֆ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ Ս. Ե. ՄԷԼԻՔԵԱՆ

ՅԱՊԱՏՈՒՄԻՒՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Ֆալանգիրքը հոգաղրէ Գոնեանքի իսան թիւ 5